

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobkyně: N. R.
bytem X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 11. 2020, č. j. X, ve věci výplaty
nemocenského po uplynutí podpůrní doby

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaná napadeným rozhodnutím k odvolání žalobkyně změnila rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem (dále jen „OSSZ“) ze dne 8. 9. 2020, č. j. X. OSSZ tímto rozhodnutím nepřiznala žalobkyni výplatu nemocenského po uplynutí odpůrní doby od 4. 9. 2020, a to podle § 27 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „ZNP“), přičemž dočasná pracovní neschopnost trvala od 6. 9. 2019. Žalovaná rozhodla napadeným rozhodnutím tak, že žalobkyni prodloužila výplatu nemocenského do 24. 10. 2020.
2. Žalovaná odůvodnila své rozhodnutí tím, že podle posouzení zdravotního stavu žalobkyně ze dne 20. 10. 2020 šlo u žalobkyně o „instabilitu kolene vpravo – artroskopie – plastika LCA – hamstring“. Posudek vzal v potaz artroskopickou plastiku předního zkříženého vazů pomocí hamstringů 24. 7. 2020. Po operaci měla žalobkyně ortézu na 14 dní a lékaři jí doporučili chůzi o francouzských holích, elevaci končetiny a ledování. Z rehabilitačního vyšetření 14. 8. 2020 vyplynulo, že žalobkyně byla hodnocena jako

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

„pyknik, měla na pravém kolenu lehce otok, náplně ne, porty byly klidné, jizva pod patelou ve střední čáře klidná, imobilní, koleno S 0-40!-90, drží v semiflexi na podložce, zkrat m. rectus femoris, AŠ, m. triceps surae, dukce pately omezena všemi směry a citlivá, lýtko bpn. Hypotonie vastů na 3+/5 sv. t., chůze trojdobá o francouzských holích bez došlapu na operovanou končetinu.“ Bylo doporučeno zahájení rehabilitace, minimálně do 20. 8. 2020 bez došlapu a další postup dle instrukcí ortopeda. Rehabilitační nález ze dne 11. 9. 2020 uváděl: pyknik, výška 165 cm, hmotnost 95 kg, pravé koleno s otokem s max. suprapatelárně, proteplení, bez zarudnutí, ve stoji lehce semiflexe, jizva po plastice klidná, zhojená, lepší středně, mírně adhez., palpačně citlivá, po portech ASK zhojeno, gonio S 0-5-80A posun po podložce, souhyb kyčlí, sama v kyčelních kloubech nesvede, vasti 2/5 dle ST p. pately omezeny všemi směry, tuhá, zkrat. rectus. fem., hyper E nelze, chůze s kulháním na pravé dolní končetině a cirkumdukci. Pokračovat v řízení i individuální rehabilitaci, KLL zatím není nakloněna. Žalovaná s odkazem na uvedené dospěla k závěru, že vzhledem k operačnímu zákroku a následné rehabilitaci je důvodná výplata nemocenského po uplynutí podpůrčí doby do 24. 10. 2020. Následná plánovaná lázeňská léčba není důvodem k dalšímu trvání dočasné pracovní neschopnosti. Rehabilitační léčba po operaci trvala tři měsíce a je dostatečná.

3. Žalobkyně před vydáním rozhodnutí žádala o přehodnocení skutkového stavu a doložila zprávu MUDr. K. z rehabilitace ze dne 21. 10. 2020. Podle tohoto nálezu „koleno bolí pod patelou, chodí již bez berlí, jezdí na rotopedu, cvičí doma; má problém zvednout pravou dolní končetinu s extenzí kolene. Objektivní nález: obézní, kolena valgózní, otok kolene vpravo, ve stoji lehká semiflexe pravého kolene, hybnost kolene vpravo S 0-5-100, vasti nadále 2ST, otok kolene +4 cm proti levé straně. Rozepsána další rehabilitace.“ Lékařská posudková služba žalované se k nálezu vyjádřila 27. 10. 2020 tak, že rehabilitace není důvodem k trvání dočasné pracovní neschopnosti a proto výsledné posouzení zdravotního stavu zůstalo shodné jako v posudku ze dne 20. 10. 2020.
4. **Žalobkyně v žalobě** ze dne 23. 12. 2020 namítala, že dne 5. 9. 2020 měla úraz pravého kolene a praktická lékařka ji uznala dočasně pracovně neschopnou. Ortoped poté navrhl operaci, která byla odložena kvůli pandemii z dubna na červenec 2020. Lékaři po operaci nařídili rehabilitaci, která trvá dosud. Žalobkyně nesouhlasila s prodloužením „podpůrčí doby nemocenské, protože stále není schopná se vrátit do zaměstnání“. Žalobkyně je kosmetička a jezdí ke klientkám a stále nemůže řídit; kulhá, nemůže se zvednout a dochází na rehabilitace. Žalobkyně k žalobě doložila lékařské zprávy z období od 3. 9. 2020 do 25. 11. 2020.
5. **Žalovaná ve vyjádření k žalobě** odkázala na napadené rozhodnutí. Ošetřující ortoped rozhodl o ukončení pracovní neschopnosti žalobkyně dnem 24. 10. 2020. Pokud žalobkyně nesouhlasila s ukončením pracovní neschopnosti, mohla podat návrh na přezkoumání jeho postupu podle § 49 zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách.
6. Podkladem napadeného rozhodnutí byl posudek lékařské posudkové služby žalované, který byl vypracovaný na základě lékařských zpráv přiložených k žalobě. Tento posudek je závazným stanoviskem ve smyslu § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“). Posudek obsahoval všechny zákonné náležitosti. Vzhledem k tomu, že pracovní poměr žalobkyně u České pošty, s. p., byl ukončen 24. 10. 2019, byl její zdravotní stav posouzen s ohledem plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání podle § 56 odst. 1 písm. i) ZNP. Nicméně posuzující Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

lékařka se vyjádřila i ke schopnosti výkonu profese kosmetičky, a to tak, že „plánovaná lázeňská léčba není důvodem k dalšímu trvání dočasné pracovní neschopnosti, rehabilitační léčba trvající tři měsíce od operačního řešení je dostatečná. Od 25. 10. 2020 je schopna pracovat jako OSVČ v kosmetických službách“. K subjektivnímu pocitu žalobkyně o neschopnosti práce žalovaná uvedla, že zdravotní stav se hodnotí podle objektivních zjištění, která jsou uvedena v odborných lékařských nálezech. Subjektivní potíže lze hodnotit pouze částečně, pokud mají korelát ve funkčních vyšetřeních. Žalobkyni byl přiznán nárok na nemocenské od 6. 9. 2019 do 24. 10. 2020 a další trvání dočasné pracovní neschopnosti není z hlediska zákona o nemocenském pojištění důvodné, jak vyplynulo z posudku žalované ze dne 20. 10. 2020, potažmo z rozhodnutí ošetřujícího lékaře.

7. **Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tj. ke dni 4. 11. 2020.
8. Soud **ze správního spisu** ověřil, že žalobkyně byla dočasně práce neschopná po úrazu kolene od 5. 9. 2019, jak uvedla v žalobě (pozn. soudu: žalobkyně omylem uvedla rok 2020) a jak je dále uvedeno v propouštěcí zprávě ortopeda Fakultní nemocnice Olomouc ze dne 25. 7. 2020, kterou žalobkyně přiložila k žalobě, a dále v žádosti o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrné doby ve správním spise. Plastika vazů pravého kolene proběhla podle citované propouštěcí zprávy dne 24. 7. 2020.
9. Podle posudku lékaře OSSZ ze dne 26. 8. 2020 žalobkyně ukončila pracovní poměr u České pošty, s. p., (pozn. soudu: ke dni 24. 10. 2019 - podle žádosti OSSZ o posouzení zdravotního stavu) a byla schopna plnit s ohledem na poruchu zdraví, nikoli dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, povinnosti uchazeče o zaměstnání. Proto OSSZ zamítla žádost žalobkyně o prodloužení výplaty nemocenského.
10. Žalobkyně v odvolání namítala, že je osobou samostatně výdělečně činnou a tuto činnost vykonávají zaměstnanci. Žalobkyně nebyla dle svého názoru schopna s ohledem na svůj zdravotní stav a probíhající rehabilitace vykonávat tuto samostatnou výdělečnou činnost, tedy jinou než dosud pojištěnou ve smyslu § 27 ZNP.
11. Podle posudku lékařské posudkové služby (dále jen „LPS“) žalované ze dne 20. 10. 2020 žalobkyně nabude pracovní schopnost 25. 10. 2020. Posudek vycházel z předoperačního nálezu a rehabilitačních vyšetření ze dne 14. 8. 2020 a ze dne 11. 9. 2020, které citoval (viz bod 2 rozsudku). Posudkový lékař doporučil prodloužit výplatu nemocenského do 24. 10. 2020, protože plánovaná lázeňská léčba není důvodem k dalšímu trvání dočasné pracovní neschopnosti, a rehabilitační léčba, která trvala tři měsíce od operace, je dostatečná; žalobkyně je od 25. 10. 2020 schopna pracovat v kosmetických službách.
12. Žalobkyně k vyjádření k podkladům rozhodnutí doložila zprávu z rehabilitace ze dne 21. 10. 2020, citovanou v bodě 3 tohoto rozsudku.
13. Posudkový lékař se ke zprávě dne 27. 10. 2020 vyjádřil tak, že trvá na svém původním posudku, že rehabilitace není důvodem k trvání dočasné pracovní neschopnosti a citovala ze jmenované lékařské zprávy, že „koleno bolí pod patelou, chodí již bez berlí, jezdí na rotopedu, cvičí doma. Má problém zvednout PDK s extenzí kolene. Objektivní nález: obézní, kolena valgózní, otok kolene vpravo, ve stoji lehká semiflexe pravého kolene,

hybnost kolene vpravo S 0-5-100, vasti stále 2ST, otok kolene +4 cm proti levé straně, rozepsána další rehabilitace“.

14. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
15. Žalobkyně nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí nenamítala. Soud je povinen z úřední moci zjišťovat, zda je rozhodnutí přezkoumatelné - to znamená, jestli obsahuje dostatek důvodů rozhodnutí. Ačkoli jsou úvahy v napadeném rozhodnutí velice stručné a odkazují především na obsah posudku LPS žalované, rozhodnutí ob stojí a lze z něj seznat, na základě jakých důvodů žalovaná rozhodla.
16. Nemocenské je peněžitou dávkou poskytovanou v rámci systému nemocenského pojištění s cílem nahradit započitatelný příjem pojištěnce, jenž by uznán dočasně práce neschopným. Obligatornost poskytování této dávky je omezena tzv. podpůrcí dobou.
17. Podpůrcí doba u nemocenského začala 15. kalendářním dnem trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo 15. kalendářním dnem nařízené karantény a končí dnem, jímž končí dočasná pracovní neschopnost nebo nařízená karanténa, pokud nárok na nemocenské trvá až do tohoto dne; podpůrcí doba však trvá nejdéle 380 kalendářních dnů ode dne vzniku dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízení karantény, pokud se dále nestanoví jinak (§ 26 odst. 1 věta první ZNP).
18. Po uplynutí uvedené maximální možné podpůrcí doby přestává být nárok na nemocenské obligatorní, ale jedná se již o nárok fakultativní, neboť daná dávka je vyplácena pouze na základě individuálního správního aktu – rozhodnutí vydávaného na žádost pojištěnce. Jinými slovy – jde o nenárokové plnění, které je omezeno jen na určitou dobu uvedenou v rozhodnutí a vycházející z vyjádření posudkového lékaře orgánu nemocenského pojištění při současném splnění podmínky uvedené v § 27 zákona o nemocenském pojištění
19. Podle § 27 ZNP „po uplynutí podpůrcí doby stanovené podle § 26 se nemocenské vyplácí na základě žádosti pojištěnce po dobu stanovenou v rozhodnutí orgánu nemocenského pojištění podle vyjádření lékaře orgánu nemocenského pojištění, který vyplácí nemocenské, pokud lze očekávat, že pojištěnec v krátké době, nejdéle však v době 350 kalendářních dnů od uplynutí podpůrcí doby stanovené podle § 26, nabude pracovní schopnost, a to i k jiné než dosavadní pojištěné činnosti; takto lze postupovat i opakovaně, přičemž při jednotlivém prodloužení výplaty nemocenského nesmí být doba tohoto prodloužení delší než 3 měsíce. Nemocenské lze podle věty první vyplácet celkem nejdéle po dobu 350 kalendářních dnů od uplynutí podpůrcí doby stanovené podle § 26.“
20. Výplata nemocenského po uplynutí podpůrcí doby závisí tedy na posouzení dočasné pracovní schopnosti pojištěnce a jeho pracovní schopnosti po uplynutí podpůrcí doby. Toto posouzení je součástí posouzení zdravotního stavu pojištěnce podle § 53 odst. 1 písm. b) ZNP, což je otázkou odbornou – medicínskou a rozhodující správní orgány ani správní soud si o ní nemůže učinit úsudek sám a musí vycházet z posouzení zdravotního stavu provedeného lékařem orgánu nemocenského pojištění. Tak tomu bylo i v nyní projednávaném případě, přičemž základní a současně jedinou spornou otázkou, k níž se vztahují veškeré námitky žalobkyně, je to, zda posouzení provedené posudkovým lékařem LPS žalované ob stojí jako náležitý podklad pro rozhodnutí žalované o odvolání.
21. Posudek lékaře LPS soud shledal jako úplný, protože nebyl spor o tom, že by v posouzení zdravotního stavu žalobkyně některé lékařské zprávy chyběly. Žalobkyně své námitky proti posouzení zdravotního stavu v žalobě nijak nekonkretizovala a žádné další

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

dokazování nenavrhovala. Lékařské zprávy, které žalobkyně přiložila k žalobě, měl posudkový lékař LPS žalované všechny k dispozici a zahrnul je do posouzení (poslední zpráva z rehabilitace ze dne 21. 10. 2020 byla zahrnuta do posouzení vyjádřením resp. doplnění ze dne 27. 10. 2020 k původnímu posudku ze dne 26. 8. 2010, jak z něj soud citoval výše). Soud podotýká, že má od žalované k dispozici k přezkumu pouze správní spisy OSSZ a žalované, nikoli posudkové spisy s lékařskými zprávami.

22. Z žádných lékařských zpráv, které měl posudkový lékař k dispozici a hodnotil v posudku, nevyplývá, že by se stav žalobkyně do 24. 10. 2020 zhoršil. Žalobkyně to dokonce ani netvrdí. V klíčových rehabilitačních nálezech ze dnů 24. 7. 2020, 11. 9. 2020 a 21. 10. 2020 se na prvním místě uvádí, že žalobkyně je pyknik čili obézní (váha 95 kg při výšce 165 cm) a následuje popis zdravotního stavu, jak ho citovala žalovaná a soud v bodě 2 a 3 tohoto rozsudku. Podle poslední zprávy ze dne 21. 10. 2020 žalobkyně již chodila bez berlí, jezdila na rotopedu a cvičila doma. V napadeném rozhodnutí následovala úvaha posudkového lékaře, že důvodem další výplaty nemocenského není ani plánovaná lázeňská léčba, ani delší než tříměsíční rehabilitace po plastice vazů zadních stehenních svalů (hamstringů). Žalobkyně v odvolání ani v žalobě netvrdila žádné konkrétní skutečnosti, proč bylo posouzení posudkového lékaře nesprávné nebo neúplné. Žalobkyně neuvedla žádný důvod, proč by tříměsíční rehabilitace po plastice zkřížených vazů pravého kolene nebyla v jejím případě dostatečná. Správní orgány musí brát v úvahu všechny okolnosti věci (§ 2 odst. 4 správního řádu), což učinily.
23. Citovaná úvaha posudkového lékaře a žalované je přezkoumatelná a srozumitelná i „inteligentnímu laikovi“, jak stanovil náležitosti posudkového zhodnocení Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) mimo jiné v rozsudku č. j. 2 Ads 17/2017-15, kde uvedl, že ten, kdo zdravotní stav posuzuje, si musí být vědom, že jeho role je především zprostředkující – má odborné informace srozumitelně a pokud možno komplexně vysvětlit „inteligentnímu laikovi“ tak, aby tento na jejich základě mohl o věci posuzované správně rozhodnout. Musí si přitom být vědom, že „inteligentní laik“ sice má duševní schopnosti porozumět těmto odborným informacím, ovšem pro jejich rychlé a patřičně důkladné pochopení mu chybí znalost širších souvislostí a celé řady základních principů, které odborníkovi připadají samozřejmé.
24. Soud shledal posudek lékaře LPS žalované ze dne 20. 10. 2020 ve znění jeho doplnění ze dne 27. 10. 2020 jako přesvědčivý a jednoznačný. Žalobkyni bylo přiznáno nemocenské po dobu 414 dnů dočasné pracovní neschopnosti po úrazu kolene a pro stav po plastice vazů kolene, tj. od 6. 9. 2019 do 24. 10. 2020, tedy více než jeden rok (konkrétně jeden rok, jeden měsíc a 18 dnů). Posudek se vypořádal se všemi rozhodnými a žalobkyní namítanými skutečnostmi. Žalobkyně žádné konkrétní námitky proti posouzení nevznesla a další dokazování nenavrhovala. Nešlo o případ, že by posudek neobsahoval žádné úvahy a žádné konkrétní odůvodnění posouzení schopnosti žalobkyně plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání a vykonávat samostatnou výdělečnou činnost.
25. Žalobkyní doložené zprávy neurologa MUDr. H. ze dne 20. 11. 2020 (EMG vyšetření, které bylo v normě) a 25. 11. 2020 (mj. uvádí, že motorická funkce pravé dolní končetiny je oslabená, ale dostatečná) soud nemohl zohlednit, protože byly vydány až po datu vydání napadeného rozhodnutí. Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. „při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.“ Zprávy neobsahovaly údaje k minulému období, a proto neměly vztah k posuzované věci.

26. Schválení komplexní lázeňské péče ze dne 24. 9. 2020 nemá vztah k posouzení sporné otázky. Dle vyjádření žalované ortoped MUDr. R. ukončil žalobkyni dočasnou pracovní neschopnost ke dni 24. 10. 2020. Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podle údajů ve správním a soudním spise nijak nebrojila. Ačkoli rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti a rozhodnutí o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrní doby jsou samostatná rozhodnutí a řízení, posouzení dočasné pracovní neschopnosti je obvykle zásadním podkladem pro rozhodnutí o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrní doby (srov. rozsudek NSS č. j. 8 Ads 292/2019-22, bod 18). Tak tomu bylo i v posuzovaném případě a žalobkyně neuvedla relevantní důvod, proč by tomu mělo být v jejím případě jinak.
27. Proto soud neprováděl pro nadbytečnost žádné další dokazování. Lékařské zprávy z rozhodného období (do data 4. 11. 2020) posouzené ve správním řízení byly dostatečným podkladem napadeného rozhodnutí. Žalobní námitku, podle níž žalobkyni náleželo nemocenské po delší dobu, tedy soud neshledal důvodnou.
28. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány zjistily skutkový stav tak, že o něm nebyly důvodné pochybnosti, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil, a proto žalobu zamítl.
29. Soud v souladu s § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně v něm neměla úspěch a správnímu orgánu takové právo ve věcech nemocenského pojištění nepřísluší.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Olomouc 31. května 2022

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.